



MINISTERSTWO ROZWOJU REGIONALNEGO

# Przyszłość Polityki Spójności po 2013 – stanowisko Rządu RP –

Sandomierz, 11 października 2010



- Założenia fundamentalne dla polskiej wizji przyszłej Polityki Spójności
- Stanowisko Rządu Rzeczypospolitej Polskiej ws. przyszłości Polityki Spójności po 2013 r.
- Ocena korzyści uzyskiwanych przez Państwa UE-15 w wyniku realizacji Polityki Spójności w Polsce
- Zadania Polskiej Prezydencji w Radzie UE, w tym w obszarze Polityki Spójności



## Założenia fundamentalne dla polskiej wizji przyszłej Polityki Spójności

- Polska aktywnie uczestniczy w debacie nad przyszłym kształtem Polityki Spójności, zapoczątkowanej podczas czwartego Forum Kohezyjnego, która toczy się już blisko trzy lata.
- Nasza wizja przyszłej Polityki Spójności opiera się na wnioskach i rekomendacjach wynikających:
  - z Zielonej Księgi ds. spójności terytorialnej,
  - z Reflection Paper komisarz Danuty Hübner,
  - z Orientation Paper komisarza Pawła Sameckiego,
  - z wizji reformy Polityki Spójności zawartej w raporcie prof. Fabrizio Barca pt. An Agenda for a Reformed Cohesion Policy,
  - z doświadczeń z wdrażania programów w obecnej i poprzedniej perspektywie,
  - z negocjacji dwóch pakietów uproszczeniowych,
  - z wyników prowadzonych prac analityczno-ewaluacyjnych,
  - z opracowania Raportów Strategicznych 2010.



## Założenia fundamentalne dla polskiej wizji przyszłej Polityki Spójności

- **Polityka rozwojowa dla całej UE, o ugruntowanym systemie wdrażania i wielosektorowym podejściu do rozwoju.**
- Zapewnia **ciągłość realizacji długofalowych celów rozwojowych** oraz jest stymulatorem zmian strukturalnych.
- **Powinna być kontynuowana** w przyszłym okresie programowania, mając umocowanie w Traktacie i działając w oparciu o sprawdzony system realizacji.
- **Bezpośrednia i kompletna odpowiedź** nie tylko na obecny **kryzys**, ale również na wizję rozwoju, jaki **Europa** chce osiągnąć do roku **2020**, która powinna w związku z tym utrzymać swoje ważne miejsce w budżecie UE.



- Stanowisko Rządu RP ws. Przyszłości Polityki Spójności po 2013 r. pn. **„Polityka Spójności jako skuteczna, efektywna i terytorialnie zróżnicowana odpowiedź na wyzwania rozwojowe Unii Europejskiej”** zostało przyjęte przez Komitet do Spraw Europejskich w dn. 18 sierpnia 2010 r.
- **Promocja stanowiska** (wywarcie wpływu na zapisy Komunikatu ws. przeglądu budżetu, 5. Raportu Kohezyjnego, projekty rozporządzeń) obejmuje liczne spotkania z przedstawicielami PC oraz KE zarówno na poziomie politycznym, jak i roboczym.



## I. STRATEGICZNE PODEJŚCIE

- Otwarta debata strategiczna z włączeniem **formalnych posiedzeń ministrów właściwych ds. realizacji Polityki Spójności** w ramach Rady ds. ogólnych.
- **Jednolite Ramy Strategiczne (JRS)** dla wszystkich funduszy UE.
- „Umowa” pomiędzy KE a PC na poziomie krajowym – większa koncentracja na **rezultatach, mechanizmach warunkowości.**



## II. KOORDYNACJA WEWNĄTRZ PS ORAZ POMIĘDZY RÓŻNYMI POLITYKAMI UE

- Potrzeba **większej synergii** pomiędzy różnymi funduszami UE a wytycznymi dla poszczególnych obszarów (m.in. wytyczne dla polityki miejskiej).
- Harmonizacja przepisów oraz koordynacja działań między ww. funduszami powinna nastąpić zarówno **na poziomie programowania, jak i implementacji** (projekty zintegrowane, jednolite zasady).
- Potrzeba **uporządkowania procesu weryfikacji zgodności procedur z politykami UE** (środowiskową, zamówienia publiczne i pomoc publiczna).
- **NIE** dla tworzenia **nowych instrumentów sektorowych**.
- **NIE** dla oddzielenia EFS i Funduszu Spójności od PS.



## III. PRZYSZŁE CELE POLITYKI SPÓJNOŚCI

- **Cel 1 dla regionów na niższym poziomie rozwoju, Cel 2 dla regionów na wyższym poziomie rozwoju**
- Regiony przekraczające poziom 75% produktu krajowego brutto (PKB) na mieszkańca (mierzonego parytetem siły nabywczej i jednocześnie zaliczone w obecnej perspektywie finansowej do Celu 1 z wyłączeniem regionów tzw. efektu statystycznego) powinny zostać objęte **nowym mechanizmem przejściowym**:
  - Szczególne traktowanie regionów stołecznych, które pełnią specyficzne funkcje administracyjne, finansowe, które są powodem ich wyższego poziomu rozwoju na tle kraju, ale w ramach których istnieją znaczące wewnątrz-regionalne dysproporcje rozwojowe.





### III. PRZYSZŁE CELE POLITYKI SPÓJNOŚCI (cd.)

- Regiony bardziej rozwinięte powinny mieć możliwość uzyskania wsparcia w ramach **Celu 2**, ale **zakres wsparcia** powinien być znacznie **węższy niż w Celu 1**
- Cel Polityki Spójności – **Europejska Współpraca Terytorialna** powinien być kontynuowany, dalej rozwijany a jego alokacja powinna wzrosnąć:
  - należy włączyć część działań ścieżki międzyregionalnej do poszczególnych programów transgranicznych i transnarodowych;
  - programy współpracy transgranicznej na granicach zewnętrznych UE powinny być wdrażane w oparciu o zasady wypracowane dotychczas w ramach EWT.



#### IV. KONCENTRACJA TEMATYCZNA

- Zdefiniowanie ograniczonej liczby priorytetów PS albo zobowiązanie PS do dokonania **selekcji priorytetów zgodnie z uwarunkowaniami terytorialnymi** ich regionów:
  - priorytety najbardziej zbieżne ze strategią Europa 2020 (np. w takich obszarach jak innowacyjność, efektywność energetyczna, edukacja, zatrudnienie, wykluczenie społeczne, nowoczesna infrastruktura transportowa, technologie informacyjno-komunikacyjne) powinny być obowiązkowe dla wszystkich PC i PC powinny przeznaczyć na nie zdecydowaną większość środków (np. 70% alokacji);
  - zakres tematyczny Celu 2 powinien być znacznie węższy od zakresu Celu 1.
- Zapewnienie wystarczającej **elastyczności na poziomie kategorii wydatków** powinno umożliwić dostosowanie interwencji do specyficznych potrzeb i potencjału na szczeblu lokalnym i regionalnym.
- NIE dla earmarkingu, **NIE dla nowego earmarkingu tematycznego** (np. zielony wzrost czy zmiany klimatu).



## V. WARUNKOWOŚĆ

- 5 zasad warunkowości:
  - **podział kompetencji** zgodny z wyznaczonym w Traktacie;
  - przewaga efektywności i skuteczności **mechanizmów warunkowości pozytywnej** (nagrody finansowe) nad mechanizmami warunkowości negatywnej (kary i sankcje);
  - **uniwersalność** ewentualnych mechanizmów warunkowości makroekonomicznej, tzn. objęcie nimi wszystkich budżetowych polityk unijnych UE realizujących nową strategię Europa 2020;
  - konieczność przeprowadzenia **reformy systemu dokumentów strategicznych UE**, uwzględniających różnice w cyklach reform strukturalnych i realizacji Polityki Spójności;
  - wszelkie **nowe mechanizmy koordynacji gospodarczej i warunkowości** powinny być wprowadzane dla następnego okresu programowania począwszy **od 2014**.



## V. WARUNKOWOŚĆ (cd.)

- Utworzenie **wyspecjalizowanych rezerw strukturalnych w ramach różnych stosownych polityk europejskich**. Rezerwa Polityki Spójności miałaby na celu zmotywowanie państw członkowskich do usunięcia tych słabości strukturalnych, których negatywny wpływ na proces wdrażania Polityki Spójności jest dobrze znany i państwu członkowskiemu i KE:
  - w drodze negocjacji, KE i PC mogłoby ustanowić na poziomie krajowym lub na poziomie danego programu operacyjnego specjalną rezerwę w wysokości 5% alokacji – rezerwa utworzona w ramach Polityki Spójności powinna stanowić czynnik aktywizujący PC do usunięcia barier strukturalnych osłabiających oddziaływanie jej funduszy;
  - utworzenie europejskiej rezerwy, zarządzanej przez KE, można by przeznaczyć na projekty najbardziej pionierskie i eksperymentalne oraz przyczyniające się do realizacji strategii Europa 2020.



## V. WARUNKOWOŚĆ (cd.)

- Utworzenie spójnego **systemu kluczowych wskaźników realizacji** (*core indicators*) pozwalającego na obiektywną ocenę oddziaływania Polityki Spójności oraz jej wkładu do realizacji celów strategii Europa 2020 (opartego na evidence-based Policy).
- Podniesienie skuteczności interwencji Polityki Spójności w osiąganiu jej własnych celów poprzez **silniejsze ukierunkowanie tej polityki na wyniki** oraz poprzez, np. utrzymanie obecnej możliwości utworzenia przez państwo członkowskie krajowej rezerwy wykonania.



## VI. PODEJŚCIE TERYTORIALNE

- Konieczność **wzmocnienia** podejścia terytorialnego w uzupełnieniu do podejścia sektorowego.
- Zapewnienie **właściwego miejsca dla regionów** w procesie realizacji strategii Europa 2020.
- Obowiązkowa analiza **oddziaływania terytorialnego interwencji sektorowych** działań prowadzonych w ramach innych polityk UE o silnym oddziaływaniu terytorialnym.
- **Lepsze wykorzystanie** dotychczasowego dorobku UE w obszarze **terytorialnego i zintegrowanego podejścia** do rozwoju.
- Włączenie do głównego nurtu Polityki Spójności **dodatkowych instrumentów pomocy regionalnej** służących osiągnięciu wspólnych, ogólnoeuropejskich priorytetów rozwojowych.



## VII. REFORMA ZASAD I PRZEPISÓW IMPLEMENTACYJNYCH

- **Unikanie rewolucyjnych zmian** w przyjętym systemie instytucjonalnym i kompetencjach instytucji odpowiedzialnych za zarządzanie, kontrolę, płatności oraz w systemie certyfikacji wydatków.
- Przejście od weryfikacji zgodności proceduralnej do **audytu efektywności**.
- Dążenie do **zmniejszenia nadmiernego nacisku** proceduralnego **na system wdrażania Polityki Spójności** wywieranego przez stosowanie rygorów innych polityk UE.
- Zmierzanie do **stabilności systemu prawnego** (określenie, które zasady są obligatoryjne, a które mają charakter jedynie fakultatywny, jednolite interpretacje w KE).



## VII. REFORMA ZASAD I PRZEPISÓW IMPLEMENTACYJNYCH (cd.)

- Zastosowanie na szerszą skalę **inżynierii finansowej** (usprawnienia w inicjatywach JESSICA i JEREMIE, wdrażanie nowych, podobnych instrumentów).
- W przypadku **korekt** dotyczących wydatków objętych częściowym zamknięciem programu powinna istnieć możliwość ich ponownego wykorzystania.
- **Racjonalizacja procedur** związanych z przygotowaniem i zatwierdzaniem dużych projektów,





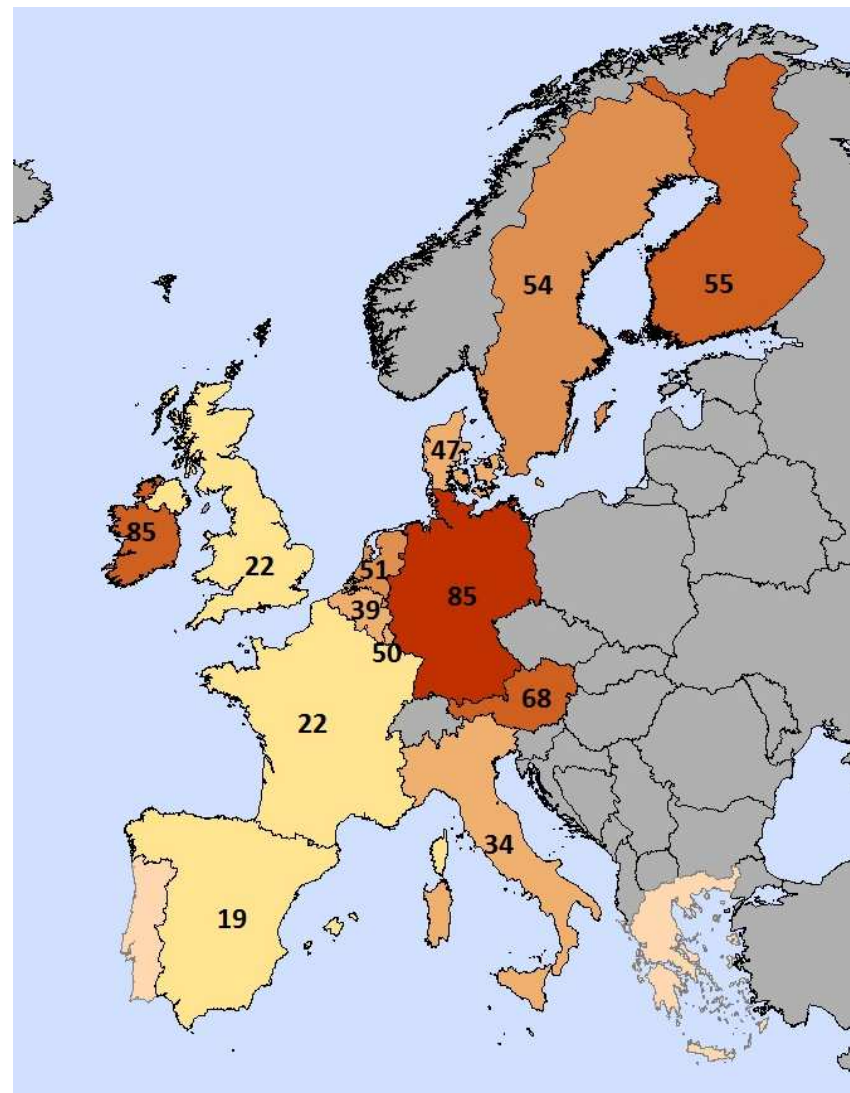
MINISTERSTWO  
ROZWOJU  
REGIONALNEGO

## Ocena korzyści uzyskiwanych przez Państwa UE-15 w wyniku realizacji Polityki Spójności w Polsce

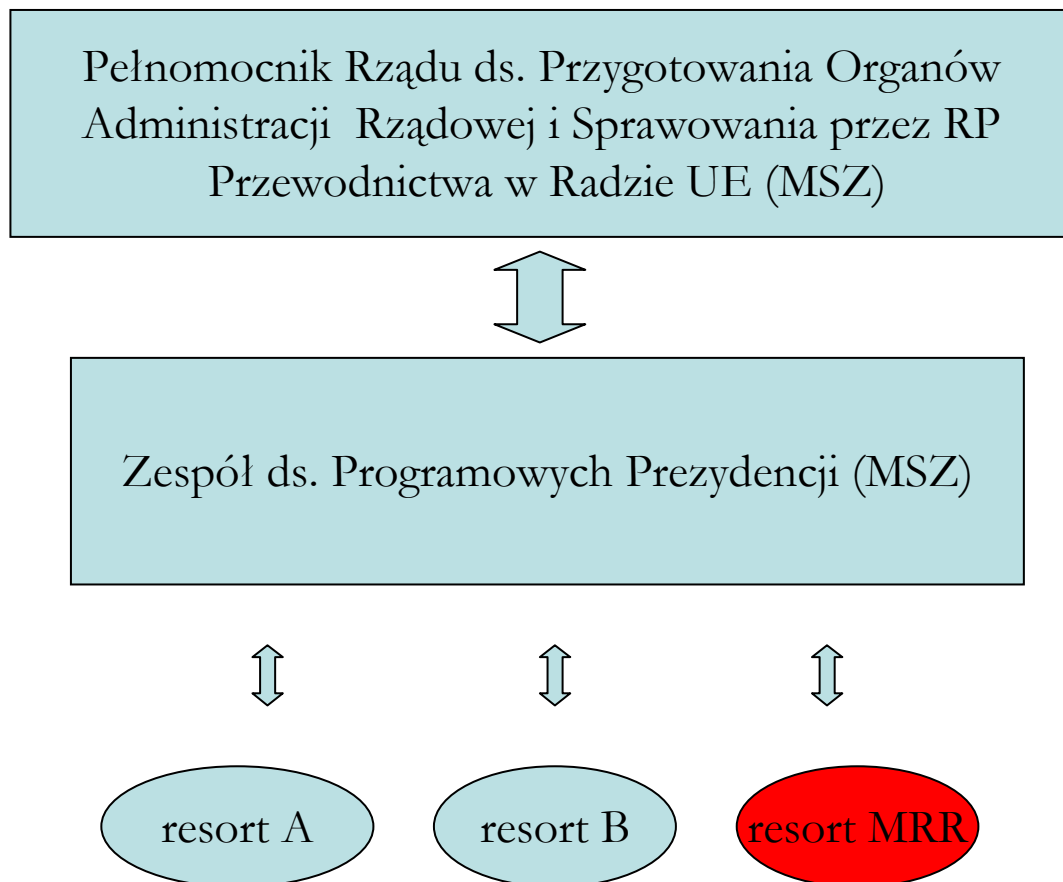
W całym okresie **2004-2015 z każdego euro wpłaconego do budżetu wspólnotowego na rzecz realizacji PS w Polsce – Niemcy**, (najważniejszy partner handlowy Polski) w postaci dodatkowego eksportu do Polski, z **każdego euro otrzymają 85 centów**.

Ogółem, w postaci dodatkowego eksportu do Polski, **kraje UE-15 otrzymają 46 centów z każdego euro**.

W konsekwencji oznacza to, że **realne obciążenie gospodarek płatników netto jest znacznie niższe**, niż wynika to z prostych rachunków na poziomie wpłat i wypłat z budżetu wspólnotowego.

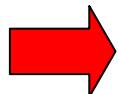


*Źródło: Opracowanie własne IBS na podstawie danych Komisji Europejskiej oraz własnych prognoz.*

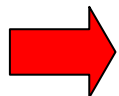




- Wstępna lista priorytetów Prezydencji PL (przyjęta przez RM w dn. 21 lipca br.):
  - Rynek wewnętrzny,
  - Stosunki ze Wschodem,
  - Wzmocnienie zewnętrznej polityki energetycznej UE,
  - Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony,
  - **Negocjacje wieloletnich ram finansowych 2014-2020,**
  - Pełne wykorzystanie kapitału intelektualnego Europy.
- Priorytety sektorowe (stała weryfikacja).
- 18 – mies. program Trio PL-DK-GY (wkład PL przekazany we wrześniu 2010).
- 6 – mies. program Prezydencji PL (pocz. 2011 r.).
- Przygotowanie agend Rad UE (koniec 2010 r., stała weryfikacja).
- Prezentacja programu prezydencji PL – czerwiec 2011.



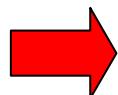
W ramach ogólnego priorytetu Prezydencji PL – **negocjacji wieloletnich ram finansowych 2014-2020**



Priorytety sektorowe MRR:

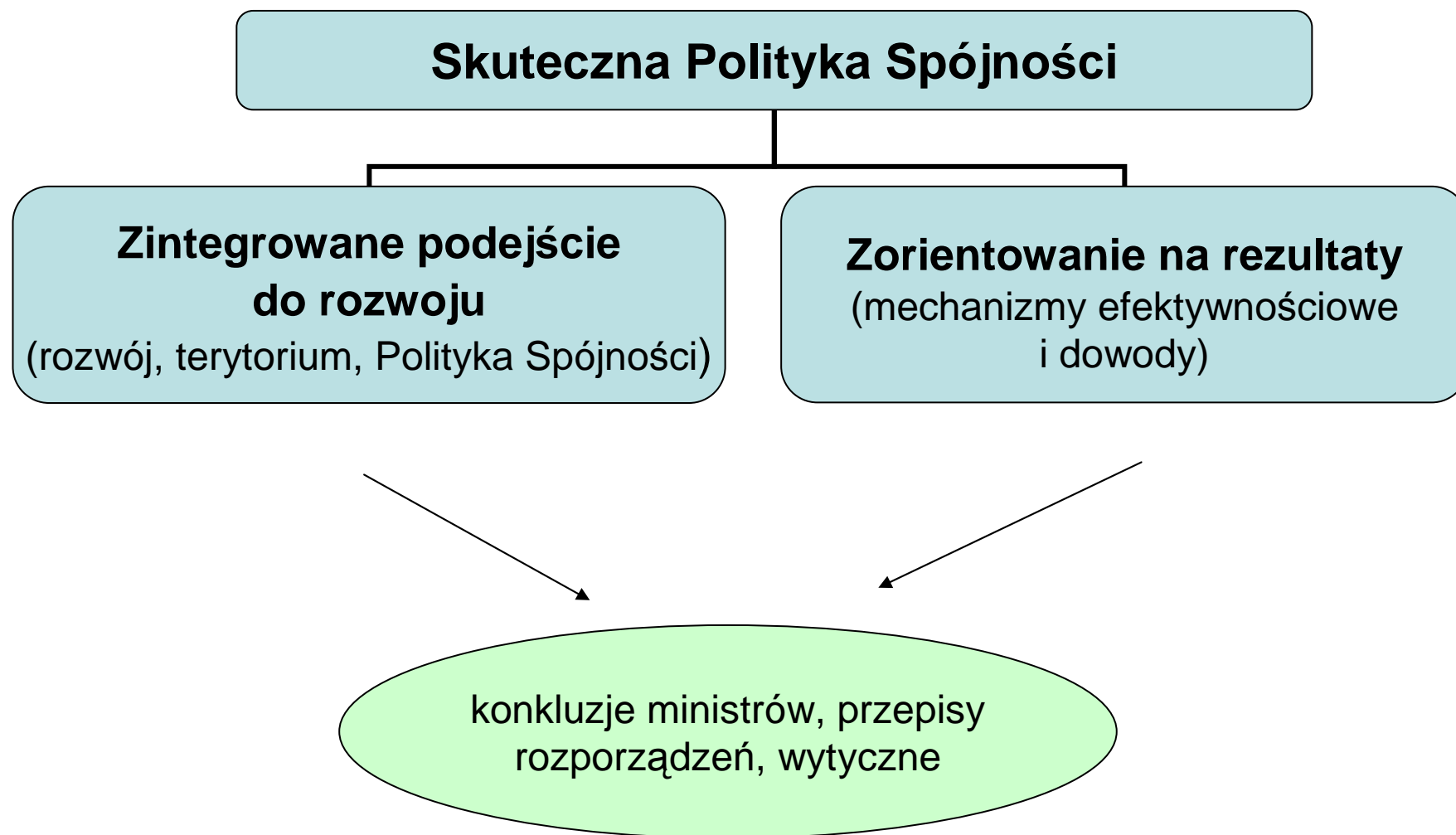
- **negocjacje pakietu rozporządzeń polityki spójności po 2013**
- przegląd Agendy Terytorialnej UE
- przegląd rozporządzenia ws. Europejskich Ugrupowań Współpracy Terytorialnej

**+ Promocja Polityki Spójności** (poprawa wizerunku polityki, promocja zintegrowanego podejścia)



**Sukces Prezydencji PL będzie mierzony efektami debaty nad rozporządzeniami Polityki Spójności.**

Dla Polski jako Prezydencji i głównego beneficjenta PS, strategicznie ważna będzie jak najwcześniejsza publikacja pakietu rozporządzeń dla PS po 2013. Jednocześnie, chcielibyśmy także, aby rozporządzenia dla wszystkich funduszy PS oraz dla funduszu rozwoju obszarów wiejskich i funduszu rybackiego były opublikowane w tym samym czasie.





- **Potencjalne obszary negocjacji rozporządzeń:**
  - koncentracja środków finansowych (zasada koncentracji),
  - warunkowanie uzyskania wsparcia efektywnością działań (zasada warunkowości),
  - koordynacja instrumentów (ESF/ERDF-EAFRD, ESF- EFRR, ESF-EFG),
  - usprawnienie mechanizmów realizacyjnych (np. kontrola, audyt),
  - integracja wymiaru miejskiego do Polityki Spójności,
  - integracja wymiaru terytorialnego do Polityki Spójności,
  - wzmocnienie europejskiej współpracy terytorialnej oraz przegląd instrumentu europejskich ugrupowań współpracy terytorialnej,
  - ocena efektywności współpracy makroregionalnej (Strategia Morza Bałtyckiego),
  - ewaluacja jako podstawa kształtowania polityki spójności (oparcie polityki na dowodach).



# Zadania Polskiej Prezydencji w Radzie UE w obszarze Polityki Spójności

**Minutes z debaty politycznej  
nt. strategicznych artykułów  
rozporządzeń PS po 2013 r.  
podczas spotkania  
formalnego ministrów ds.  
Polityki Spójności**

**Raport Prezydencji na  
COREPER podsumowujący  
przebieg negocjacji  
w Grupie B05**

- **Grupa B05**
- **COREPER**
- **GAC**
- TWG ESF
- Towards ESF

**Wytyczne nt. wymiaru  
terytorialnego w politykach  
publicznych lub konkluzje  
ministrów w spr. wymiaru  
terytorialnego w PS**

- **NTCCP & UDG + 1 spotkanie  
B.05 poświęcone wymiarowi  
terytorialnemu**
- **Spotkanie Dyrektorów  
Generalnych**
- **Spotkanie nieformalne  
ministrów**
- COCOF TCUM
- URBACT
- Territorial Cohesion in Practice -  
konferencja
- Open Days
- ESPON week
- Zintegrowane podejście do rozwoju -  
konferencja
- Regiony peryferyjne

**Publikacje ekspertów/  
panelistów uczestniczących  
w seminariach i w konferencji**

- **Efekty realizacji polityki  
spójności - konferencja**
- **Think globally, act locally –  
seminarium eksperckie**
- **Dobre rządzenie**
- **Programy transnarodowe**



- **Współpraca MRR z PE:**
  - **Priorytetem Prezydencji PL będzie włączenie od początku PE do prac nad projektami rozporządzeń.** Współpraca z PE jest coraz bardziej intensywna. Prezentacja polskiego stanowiska polskim Posłom plus w najbliższych miesiącach szereg spotkań na szczeblu politycznym i roboczym.
  - Jesteśmy **w trakcie budowania sieci kontaktów** oraz **organizowania spotkań** z następującymi przedstawicielami PE:
    - przewodniczącymi wszystkich grup politycznych oraz koordynatorami grup w komisjach, interesujących MRR,
    - posłami sprawozdawcami oraz kontrsprawozdawcami,
    - przewodniczącymi oraz ewentualnie zastępcami przewodniczących komisji stałych i specjalnych,
    - wiceprzewodniczącymi PE,
    - przedstawicielami Sekretariatu Generalnego PE.
  - W sferze naszych zainteresowań znajdują się następujące Komisje PE: Komisja ds. **Rozwoju Regionalnego**, Komisja ds. **Zatrudnienia i Spraw Socjalnych**, Komisja ds. **Budżetu**, Komisja ds. **Ekonomicznych i Walutowych** a także Komisja Specjalna ds. **Kryzysu Finansowego, Ekonomicznego i Społecznego** oraz **Specjalna Komisja ds. wyzwań politycznych i zasobów budżetowych na rzecz zrównoważonej Unii Europejskiej po 2013 r.** .





MINISTERSTWO ROZWOJU REGIONALNEGO

**Dziękuję za uwagę!**

**Ministerstwo Rozwoju Regionalnego  
ul. Wspólna 2/4, [www.mrr.gov.pl](http://www.mrr.gov.pl)**

